

Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika tn 1
10122 TALLINN

Teie 22.06.2026 nr 13-1/2224-1
Meie 22.07.2026 nr 21.3-1.2/03487

**Täiendav arvamus üleriigilise planeeringu „Eesti
2050“ ja selle keskkonnamõju strateegilise
hindamise aruande korrigeeritud eelnõule ja
elluviimiskavale**

Täname meie 10.04.2026 kirjaga nr 21.3-1.2/03487 esitatud ettepanekutele vastuste andmise eest. Käesolevaga esitab Tartu oma arvamuse korrigeeritud planeeringulahenduse ja täiendatud elluviimise kava osas.

1. Juhime tähelepanu, et tegime eelnimetatud kirjas p.1 järgmise ettepaneku: *"Eelnevat arvesse võttes teeme ettepaneku muuta ÜRP peatükki 3.3.1. jne lisades asustuse rollijaotuse juures pealinna kõrvale eraldi rolliga "Ülikoolilinn Tartu".*

Tartu on seda nimetades rõhutanud järgmist: *"Ülikoolilinn Tartu täidab lisaks regionaalse linna rollile Eesti suuruselt teise linnana olulist rahvusvahelist rolli haridus-, kultuuri- ja teaduskeskusena, olles riigi intellektuaalne pealinn. Paralleelselt Tallinnaga on ka Tartu rahvusvahelise mõõtmega kõrgetasemeline haridus-, teadus-, teadmismahuka innovatsiooni-ja meditsiinikeskus. Tartu on majandusarengu, teadus-arendustegevuse ning innovatsiooni eestvedajad. Tartul on Eestis oluline roll kultuuripärandi säilitamisel ja vaimsuse edendamisel ning toimimisel kultuuri, aga ka alternatiivkultuuri taimelavana, olles paljude kultuuriliste algatuste eestvedaja. Oluline on saavutada ja hoida rahvusvahelist konkurentsivõimet ning üleriigilise arenguveduri rolli ühes või mitmes majandusharus. Põhja- ja Lõuna-Eesti arengu tasakaalustamiseks on oluline Tartu tugevdamine."*

Tervitame planeeringus Tartu osas tehtud täiendusi, kuid leiame jätkuvalt, et linna roll ei ole vaid regionaalne, vaid mitmetes aspektides üleriigiline. Sellest tulenevalt leiame, et ptk 3.3.1. Tugevate keskustega Eesti, tuleks vastav eristus kujundada nii tekstis kui graafilisel tasandil.

2. Lisa 1 osas tekitab segadust asula tüüpide jaotus linnalise ja maalise asustuse vahel. Tekitab kahtlust, kas on õige jätta kõik alevikud nn madalamasse kategooriasse kui väikelinn või valglinn. Kiire kasvuga alevikud ei ole võrreldavad väiksemate alevike/alevitega ega pruugi sobida maalise asustuse alla. Suure arengusurvega linnalähedased alevikud on mõnest väikelinnast suurema elanike arvuga/tihedusega ja peaksid lähtuma samadest eesmärkidest nagu näiteks väikelinn. Jättes sellised alevikud maalise asustuse hierarhia alla tekitab küsimusi järgmiste näitajate eesmärkide osas: Teenuste kättesaadavus, Maavarad, Veevarustus, Rohevõrk/elurikkus ja Liikuvus. Ettepanek on lisada väikelinna alla ka erandina linliku iseloomuga alevikud (nt Peetri, Haabneeme, Tabasalu, Laagri, Jüri, Tõrvandi, Räni, Ülenurme, Raadi).

Tootmisalade puhul võiks lisada põhimõtte, kus häiringuid põhjustavad tootmised võiks asuda eluhoonetest piisavas kauguses - tuua sisse puhverala mõiste. Seda ka linnadest väljaspool. Praegu on sõnastatud just vastupidi - toodud sisse elualade lähedus.

3. Lisa 2 osas tervitame lähenemist, kus täpsemate riigi tasandi planeeringute ja selle järel loodetavasti ka üldplaneeringute täpsusaste tõmbekeskuste ümbruses on detailsem ja põhjalikum kui äärealadel. Küll aga vajab selgitamist, milline on nimetatud planeeringute roll tõmbekeskuste territooriumil. Hetkel on maakonnaplaneeringutes linnade territooriumite planeeringuline käsitus siiski sümboolne ja sisuta.

Toomata välja üksikuid lõike ja näiteid tekstist märgime, et ptk 2.2 toodu vajab läbivaatamist PlanS seatud, maakonnaplaneeringule ja üldplaneeringule seatud ülesannete seoste võtmes.

Rõhutame tungivalt vajadust enam tähelepanu pöörata (sh ka planeeringus endas) puhkealade käsitlemise vajadusele. Lisas toodud praegune tekst on keeruline, keskendub suuresti rohevõrgustiku sidususe ja kvaliteedi juures selle ökoloogilisele rollile. Puhkefunktsioonid ja -alad on "peidetud" ja saanud vähese tähelepanu osaliseks. Arvestades kõigi linnade linnalähimetsade aga ka üleriigilise tähtsusega puhkealade rolli elanike tervise ja heaolu tagamisel palume teemat käsitleda detailsemalt, tuues muuhulgas sisse mõiste puhkemets, kui puhke- ja virgestusala alaliik, mille peamiseks ülesandeks on puhkamisvõimaluste tagamine, määrata vajadus üleriigiliste puhkealade kaardistamiseks jne.

Kokkuvõtvalt leiame, et Lisa 2 sisu vajaks täiendavat arutelu kohalike omavalitsuste ja erialaorganisatsioonidega.

4. Oleme oma 10.04.2026 kirjaga nr 21.3-1.2/03487 juhtinud tähelepanu, et ÜRP mahus on riigi siseveekogusid käsitletud vaid põgusalt ja palunud käsitleda Peipsi järve, Lämmijärve, Võrtsjärve, Emajõe ja Pärnu jõge selle laevatatavas osas. Kindlasti tuleks välja tuua ja kaardistada Värskasadam, Kallaste sadam, Mustvee sadam ja Tartu sadam. Ettepanekut arvestati selliselt, et kaardile kanti laevatatavad siseveekogud. Samas ei kajastu kaardil nimetatud sadamaid ja vastavas peatükis pole siseveekogude laevatamise osas ühtki käsitlust. Leiame, et meie ettepanekuga pole sisuliselt arvestatud ja arvestades siseveekogude sadamate logistilist ja ettevõtluse elavdamise rolli, palume planeeringut vastavalt korrigeerida.

Täname võimaluse eest rääkida kaasa olulise riigi arengut suunava dokumendi koostamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kertu Vuks

Abilinnapea

Koopia: Eesti Linnade ja Valdade liit

Indrek Ranniku

736 1262 Indrek.Ranniku@tartu.ee